

Špecifiká oprávnenosti aktivít

V znení aktualizácie č. 56

Opatrenie 3.2.3 Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy

Základnou podmienkou v rámci opatrenia **3.2.3 „Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy“** je pre realizáciu projektov predložených v rámci výzvy ich súlad s príslušným miestnym/regionálnym plánom udržateľnej mobility (ďalej aj „PUM“) a s cieľmi identifikovanými v územných stratégiách (ďalej len „IÚS“). Súlad projektu s vypracovaným miestnym/regionálnym PUM a s cieľmi IÚS žiadateľ uvádza v rámci formulára žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej aj „ŽoNFP“) v časti 7.2 Spôsob realizácie aktivít projektu. Žiadateľ uvedie presné znenie jednotlivých častí PUM, s ktorými je predložený projekt v súlade (na úrovni konkrétnych opatrení vyplývajúcich z návrhovej časti PUM s identifikáciou príslušnej cesty a/alebo konkrétnych projektových zámerov). V prípade projektov zameraných na rekonštrukciu a modernizáciu samostatných mostných objektov je súlad s PUM požadovaný minimálne na úrovni opatrení vyplývajúcich z návrhovej časti PUM.

V prípade aktivít zameraných na **odstraňovanie nehodových lokalít¹ a/alebo na prestavbu nevyhovujúcich križovatiek** je podmienkou **vykonanie bezpečnostného auditu alebo inšpekcie** v zmysle zákona č. 249/2011 Z. z. o riadení bezpečnosti pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V súlade s programovým dokumentom Program Slovensko sú v rámci výzvy pre projekty Integrovaných územných investícií oprávnené nasledovné súvisiace typy akcií:

- *výstavba a modernizácia ciest II. a III. triedy.*

V rámci oprávneného typu akcie „výstavba a modernizácia ciest II. a III. triedy“ sú oprávnené nasledovné aktivity:

- 1a) rekonštrukcia a modernizácia ciest II. a III. triedy,
- 1b) rekonštrukcia a modernizácia samostatných mostných objektov
- 1c) výstavba nových úsekov ciest II. a III. triedy².

Projektová dokumentácia, vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti a vykonanie bezpečnostného auditu alebo inšpekcie a s nimi súvisiace výdavky sú v rámci výzvy oprávneným výdavkom.

Projektovú dokumentáciu, vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti a vykonanie bezpečnostného auditu alebo inšpekcie nie je možné realizovať ako samostatnú aktivitu.

Súčasťou vyššie uvedenej **aktivity 1a) rekonštrukcia a modernizácia ciest II. a III. triedy** je:

- rekonštrukcia a modernizácia ciest II. a/alebo III. triedy realizovaná prostredníctvom komplexnej rekonštrukcie cestnej komunikácie, ktorou dôjde k zvýšeniu jej technicko-kvalitatívnych

¹ Údaje získané na základe dát Policajného zboru SR alebo z príslušného PUM.

² Aktivita sa nevzťahuje/nie je relevantná pre územie VRR.

parametrov, a/alebo účelnej úprave smerového a výškového vedenia, a/alebo úprave šírkového usporiadania komunikácie a zosilneniu krytu vozovky,

- odstraňovanie nehodových lokalít a prestavba nevyhovujúcich križovatiek³, ktoré je možné realizovať ako samostatné projekty,
- rekonštrukcia a modernizácia cesty III. triedy, ktorej realizáciou sa dosiahne zmena kategórie komunikácie na cestu II. triedy.

V prípade, že predmetom projektu je rekonštrukcia a modernizácia cesty, vrátane rekonštrukcie a modernizácie mostného objektu, ktorý je súčasťou tejto cesty, je možná ich realizácia v rámci jednej aktivity.

Súčasťou vyššie uvedenej **aktivity 1b) rekonštrukcia a modernizácia samostatných mostných objektov** je:

- zlepšenie stavebno-technického stavu nevyhovujúcich mostných objektov vrátane ich výmeny.

V prípade, že predmetom projektu je výlučne zlepšenie stavebno-technického stavu nevyhovujúceho mostného objektu vrátane ich výmeny, žiadateľ **je oprávnený takýto projekt kombinovať s inými hlavnými aktivitami**. Realizácia viacerých samostatných mostných objektov pre motorovú dopravu vrátane ich výmeny v rámci jedného projektu je oprávnená.

Súčasťou **aktivity 1c) výstavba nových úsekov ciest II. a III. triedy** je:

- výstavba nových úsekov ciest II. a III. triedy vrátane križovatiek,
- budovanie obchvatov miest a obcí a preložiek ciest II. a III. triedy v súlade s príslušným plánom udržateľnej mobility.

V súlade s vyššie uvedenými zásadami realizácie aktivít projektu možno za súčasť podporených projektov považovať nasledovné intervencie:

- budovanie dažďových kanalizácií a odvodňovacích zariadení na odvedenie vôd z telies ciest II. a III. triedy, zariadenia na nakladanie s dažďovými vodami,
- budovanie prvkov upokojuvania dopravy na úsekoch cestných prietahov v obciach a mestách (upokojuvanie dopravy) alebo prvkov usmerňovania dopravy (stredové ostrovčeky),
- rekonštrukcia, modernizácia a výstavba zastávkových zálivov, vrátane výstavby nástupištia zastávky, t.j. nástupná plocha s debarierizačnými opatreniami,
- zavádzanie inteligentných dopravných systémov,
- vegetačné úpravy,
- debarierizačné opatrenia,
- migračné koridory a objekty pre voľne žijúce živočíchy.

Technické riešenie musí byť v súlade s platnou legislatívou a platnými technickými normami, pričom tieto sú aplikované v procese prípravy projektu, ako aj počas doby udržateľnosti.

Základným predpokladom pre oprávnenosť projektov je prostredníctvom vyššie uvedených aktivít vytváranie prepojenia na infraštruktúru siete TEN-T a/alebo riešenie problému úzkeho miesta v cestnej doprave a/alebo riešenia problému na dôležitej spojnici pre miestnu/národnú verejnú osobnú dopravu resp. zabezpečujúcej prístup k verejnej osobnej doprave a/alebo zvyšovanie parametrov cestnej komunikácie s dôrazom na bezpečnostné a modernizačné prvky.

V rámci výzvy **nie sú oprávnené aktivity týkajúce sa údržby komunikácie**, ktorej cieľom je zabezpečiť prevádzkovú funkčnosť vozovky, spoľahlivosť a bezpečnosť cestnej premávky a odstránením porúch prinavrátiť

³ Rekonštrukcia a modernizácia križovatiek s nadradenou cestnou infraštruktúrou (cesty I. triedy, diaľnice a rýchlostné cesty) nie je oprávnená.

cestnej komunikácii pôvodné funkčné vlastnosti. Taktiež **nie sú oprávnené aktivity týkajúce sa opráv** vozoviek a ich súčastí zameraných na odstránenie porúch, opotrebení vozovky a príslušnej vybavenosti, ktorých cieľom je obnova alebo zlepšenie funkčnosti cestnej komunikácie a ich súčastí za účelom včasného zabránenia nadmerného narušenia technických a funkčných vlastností.

Príprava a realizácia údržby a opráv cestných komunikácií prebieha v zmysle Technických podmienok – Prehliadky, údržba a oprava cestných komunikácií, diaľnice, rýchlostné cesty a cesty (TP 09/2015), Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Opatrenie 3.2.4 Miestne komunikácie

Základnou podmienkou v rámci opatrenia **3.2.4 „Miestne komunikácie“** je pre realizáciu projektov predložených v rámci výzvy podporiť miestne komunikácie ako významný prvok regionálnej obslužnosti ako prieťahov ciest vyššieho významu obcami, ale často aj ako jedinej infraštruktúrnej ponuky dopravnej obslužnosti územia pri zohľadnení podobných kritérií ako pre cesty II. a III. triedy (bezpečnosť cestnej premávky, napojenosť na cesty vyššej triedy, atď.). Očakávanými výsledkami pre realizáciu projektov predložených v rámci opatrenia je zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky a zníženie nehodovosti, zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie v intraviláne miest a obcí, zlepšenie mobility obyvateľstva. Modernizácia miestnych komunikácií, jej mostných objektov a súčastí posilní infraštruktúru pre trvalo udržateľné formy dopravy – verejnú osobnú dopravu, integrovanú dopravu, pešiu a cyklistickú dopravu.

V súlade s programovým dokumentom Program Slovensko sú v rámci výzvy pre projekty Integrovaných územných investícií oprávnené nasledovné súvisiace typy akcií:

- *výstavba a modernizácia miestnych komunikácií.*

V rámci oprávneného typu akcie „výstavba a modernizácia miestnych komunikácií“ sú oprávnené nasledovné aktivity:

- 2a) modernizácia miestnych komunikácií,
- 2b) zlepšenie stavebno-technického stavu nevyhovujúcich mostných objektov a súčastí vrátane ich výmeny,
- 2c) výstavba nových miestnych komunikácií.

Projektová dokumentácia, vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti a vykonanie bezpečnostného auditu alebo inšpekcie a s nimi súvisiace výdavky sú v rámci výzvy oprávneným výdavkom.⁴

Projektovú dokumentáciu, vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti a vykonanie bezpečnostného auditu alebo inšpekcie nie je možné realizovať ako samostatnú aktivitu.

Súčasťou vyššie uvedenej **aktivity 2a) modernizácia miestnych komunikácií** je:

- zmeniť podmienky, technológie a potreby súčasnosti, ktorými sa posilní infraštruktúra pre trvalo udržateľné formy dopravy, resp. je potrebné uskutočniť takú zmenu, ktorou miestna komunikácia bude plniť novú funkciu resp. použiteľnosť a to tým, že sa doplní „navyše/nové“ prvky/vlastnosti, ktoré pôvodná miestna komunikácia neobsahovala (napr. dôjde k zvýšeniu technicko-kvalitatívnych parametrov miestnych komunikácií v súlade s horizontálnymi princípmi, úprave výškového vedenia, výmeny krytu komunikácie, pri ktorej sa vybudujú odvodňovacie zariadenia atď.);
- modernizácia miestnych komunikácií pre motorovú dopravu;
- prestavba nevyhovujúcich križovatiek pre motorovú dopravu, ktoré je možné realizovať aj ako samostatné projekty;

⁴ Výdavky na vykonanie bezpečnostného auditu alebo inšpekcie sú oprávneným výdavkom len v prípade, ak žiadateľ/prijímateľ zapracoval zistenia uvedené v bezpečnostnom audite alebo inšpekcie do projektovej dokumentácie.

- modernizácia nemotoristickej komunikácie (schody, cyklistické komunikácie – cestičky pre cyklistov, komunikácie pre chodcov, priechody pre chodcov a/alebo cyklistov, cestičky pre chodcov a cyklistov alebo cestičky pre chodcov s povolením vjazdu cyklistov, rampy, nadchody, podchody) s vylúčeným alebo obmedzeným prístupom motorovej dopravy;
- modernizácia upokojených komunikácií (spevnených plôch) – pešie zóny a obytné ulice, obytné zóny.

Zavádzanie modernizačných prvkov je v rámci aktivity 2a) modernizácia miestnych komunikácií oprávnené. V uvedenom prípade sa jedná o rekonštrukciu komunikácií, ktorej cieľom musí byť zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky vrátane zníženia nehodovosti a/alebo zníženie negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie a/alebo zlepšenie mobility obyvateľstva.

V prípade, že predmetom projektu je modernizácia miestnej komunikácie, vrátane zlepšenia stavebno-technického stavu nevyhovujúceho mostného objektu, ktorý je súčasťou tejto miestnej komunikácie, je možná ich realizácia v rámci jednej aktivity.

Súčasťou vyššie uvedenej **aktivity 2b) zlepšenie stavebno-technického stavu nevyhovujúcich mostných objektov a súčastí vrátane ich výmeny, je:**

- zlepšenie stavebno-technického stavu nevyhovujúcich mostových objektov pre motorovú dopravu a lávok pre peších alebo peších a cyklistov vrátane ich výmeny.

V prípade, že predmetom projektu je výlučne zlepšenie stavebno-technického stavu nevyhovujúceho mostného objektu pre motorovú dopravu a lávok pre peších alebo peších a cyklistov vrátane ich výmeny, žiadateľ **je oprávnený takýto projekt kombinovať s inými hlavnými aktivitami**. Realizácia viacerých samostatných mostných objektov pre motorovú dopravu a lávok pre peších alebo peších a cyklistov v rámci jedného projektu je oprávnená.

Súčasťou **aktivity 2c) výstavba nových miestnych komunikácií** je:

- výstavba nových úsekov miestnych komunikácií pre motorovú dopravu;
- výstavba nových križovatiek pre motorovú dopravu, ktoré je možné realizovať aj ako samostatné projekty;
- výstavba nových mostových objektov pre motorovú dopravu a lávok pre peších alebo peších a cyklistov, ktoré je možné realizovať aj ako samostatné projekty;
- výstavba novej nemotoristickej komunikácie (schody, cyklistické komunikácie – cestičky pre cyklistov, komunikácie pre chodcov, priechody pre chodcov alebo cyklistov, cestičky pre chodcov a cyklistov alebo cestičky pre chodcov s povolením vjazdu cyklistov, rampy, nadchody, podchody) s vylúčeným alebo obmedzeným prístupom motorovej dopravy;
- výstavba nových upokojených komunikácií (spevnených plôch) – pešie zóny a obytné ulice, obytné zóny.

V súlade s vyššie uvedenými zásadami realizácie aktivít projektu možno za súčasť podporených projektov považovať nasledovné intervencie:

- budovanie odvodňovacích zariadení, zariadenia na nakladanie s dažďovými vodami,
- zavádzanie inteligentných dopravných systémov,
- vegetačné úpravy,
- debarierizačné opatrenia,
- spojenie cieľov bez oklúk,
- zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky a zníženie nehodovosti,
- debarierizačné opatrenia, migračné koridory a objekty pre voľne žijúce živočíchy,
- budovanie prvkov upokojujúcej dopravy.

Technické riešenie musí byť v súlade s platnou legislatívou a platnými technickými normami ako aj technickými podmienkami (STN 73 6100 Terminológia pozemných komunikácií, STN 73 6101 Projektovanie ciest a diaľnic, STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií, STN 73 6201 Projektovanie mostných objektov, STN 73 6021 Svetelné signalizačné zariadenia, STN 36 0410 Osvetlenie pozemných komunikácií Výber tried osvetlenia, TP 117 Spoločné zásady používania dopravných značiek a dopravných zariadení, TP 118 Zásady používania vodorovných dopravných značiek), pričom tieto sú aplikované v procese prípravy projektu, realizácie ako aj počas doby udržateľnosti.

V rámci výzvy **nie sú oprávnené aktivity týkajúce sa údržby komunikácie**, ktorej cieľom je zabezpečiť prevádzkovú funkčnosť komunikácií pre pešiu dopravu a prinavrátenie ich pôvodných funkčných vlastností.

Príprava a realizácia údržby a opráv cestných komunikácií prebieha v zmysle Technických podmienok – Prehliadky, údržba a oprava cestných komunikácií, diaľnice, rýchlostné cesty a cesty (TP 08/2013), Ministerstvo dopravy a výstavby SR.